

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológiai tanácsadás és beavatkozás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Etika						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Kotta Ibolya adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr Kotta Ibolya adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	4	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	3.2 melyből előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	3.5 melyből előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					Óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					45
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					45
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	126				
3.8 A félév össz-óraszama	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	• A pszichológia területéhez kapcsolódó tudományos információk főbb forrásainak ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Audio-vizuális eszközök (PC/laptop, videoprojektor)
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Audio-vizuális eszközök (PC/laptop, videoprojektor)

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Az etika és moralitás fogalmának megismerése és megértése • A szakma gyakorlására vonatkozó etikai fogalmak megismerése és megértése • A pszichológusi szakmai etikai kódexének alkalmazása • Az etikai elvek betartása a pszichológiai beavatkozásokban • Az etikai elvek betartása a tudományos kutatásban
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A szakirodalom kritikai elemzése • Az ismeretekre vonatkozó analógiák és transzfer képessége • Kutatói tevékenységek megtervezése • Az élethosszig tartó személyes és szakmai fejlődés iránti érdeklődés kialakítása • A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A pszichológusi szakma etikai elveinek bemutatása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Az etika és moralitás fogalmának megismertetése • A pszichológia szakma etikai kódexének megismertetése • A pszichológiai beavatkozások etikai elveinek megismertetése • A tudományos kutatás etikai elveinek megismertetése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Etikai alapfogalmak: erkölcs, moralitás, etika	Bemutató, irányított felfedezés, megvitatás	
2. Etikai irányzatok: haszonelmélet, deontológia és az erények etikája	Bemutató, esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás	
3. Az etikátlan viselkedés okai	Bemutató, esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás	
4. Az etikátlan viselkedésre adott magyarázatunk:	Bemutató, esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás	
5. A morális fejlődés szakaszai	Bemutató, esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás	
6. Etikai döntéshozatali modellek: racionális és intuitív	Bemutató, esettanulmány, irányított felfedezés,	

7. Általános etikai alapelvek: kompetencia, integritás, szakmai és tudományos felelősség, az emberi jogok és méltóság tiszteletben tartása, segíteni akarás, társadalmi felelősségvállalás. A romániai pszichológusok szakmai etikai kódexe (COPSI). Pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe (Magyar Pszichológiai Társaság)	megvitatás	
8. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: a szakmai szakszerűség követelménye. A klienssel való kapcsolat, titoktartási kötelezettség, kettős kapcsolatok	Bemutatás, esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás	
9. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: oktatás, képzés; felmérés és diagnózis	Bemutatás, esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás	
10. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: pszichológiai beavatkozás	Bemutatás, esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás	
11. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: hirdetések, nyilvános szereplés, adattárolás	Bemutatás, esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás	
12. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: kutatásetikai alapelvek, közlés és publikálás. Etikátlan (?) kísérletek a	Bemutatás, esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás	
<p>Kötelező könyvészet</p> <p>APA. (1993). Guidelines for providers of psychological services to ethnic, linguistic, and culturally diverse populations. <i>American Psychologist</i>, 48, 45-48. http://www.apa.org/pi/oema/resources/policy/provider-guidelines.aspx</p> <p>APA (2010). Ethical principles of psychologists and code of conduct . American Psychological Association http://www.apa.org/ethics/code/index.aspx</p> <p>COPSI (2013). Codul deontologic al profesiei de psiholog. Colegiul Psihologilor din Romania http://www.copsi.ro</p> <p>Ford, S. & Hecker, L. (2015). Ethical and Legal Considerations When Counselling Children and Families. <i>Australian and New Zealand Journal of Family Therapy</i>, 36, 450-464.</p> <p>Pinker, S. (2008) The moral instinct. The New York Times Accessible online at http://www.nytimes.com/2008/01/13/magazine/13Psychology-t.html</p> <p>Samuel Knapp , S., Handelsman, M.M., Gottlieb, M.C. & VandeCreek, L. D. (2013). The Dark Side of Professional Ethics. <i>Professional Psychology: Research and Practice</i>, 44, 371-377.</p> <p>Sternberg, R. J. (2012). A model for ethical reasoning. <i>Review of General Psychology</i>, 4, 319 – 326.</p> <p>Ajánlott könyvészet</p> <p>Lawrence Kohlberg & Richard H. Hersch (1977). Moral development: A review of the theory, <i>Theory Into Practice</i>, 16:2, 53-59</p> <p>Haidt, J.(2001). The Emotional Dog and Its Rational Tail: A Social Intuitionist Approach to Moral Judgment. <i>Psychological Review</i>, 108, 814-834.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Könyvészet
1. Etikai alapfogalmak: erkölcs, moralitás, etika	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos	

	feladatok	
2. Etikai irányzatok: haszonelmélet, deontológia és az erények etikája	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
3. Az etikátlan viselkedés okai	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
4. Az etikátlan viselkedésre adott magyarázatunk: önigazolás	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
5. A morális fejlődés szakaszai	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
6. Etikai döntéshozatali modellek: racionális és intuitív döntéshozatal. Az etikai érvelés lépései és szerepe a döntéshozatalban	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
7. Általános etikai alapelvek: kompetencia, integritás, szakmai és tudományos felelősség, az emberi jogok és méltóság tiszteletben tartása, segíteni akarás, társadalmi felelősségvállalás. A romániai pszichológusok szakmai etikai kódexe (COPSI). Pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe (Magyar Pszichológiai Társaság)	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
8. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: a szakmai szakszerűség követelménye. A klienssel való kapcsolat, titoktartási kötelezettség, kettős kapcsolatok	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
9. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: oktatás, képzés; felmérés és diagnózis	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
10. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: pszichológiai beavatkozás	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
11. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: hirdetések, nyilvános szereplés, adattárolás	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
12. Az A.P.A. (SZEK, COPSI) általános etikai szabályai: kutatásetikai alapelvek, közlés és publikálás. Etikátlan (?) kísérletek a pszichológiában	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	

Kötelező könyvészet

- Lind, G. (2008). The meaning and measurement of moral judgment competence. A dual-aspect model. In: Daniel Fasko, Jr. & Wayne Willis, eds. *Contemporary philosophical and psychological perspectives on moral development and education*, 185-220. Creskill: Hampton Press.
- Maibom, H. (2010). What Experimental Evidence Shows Us About the Role of Emotions in Moral Judgment <https://doi.org/10.1111/j.1747-9991.2010.00341.x>

Varga K. (2009). Pszichológus etika – 99 dilemma tükrében. Medicina Könyvkiadó, Budapest

Ajánlott könyvészet

DiLillo, D., & Gale, E. B (2011). To google or not to google. Graduate Students use of the Internet to access personal information about clients. Training in Education and Professional Psychology, 3, 160 -166.

Knapp, S., VandeCreek, L.D., Handelsman, M. M.& Gottlieb, M. (2013). Professional Decisions and Behaviors on the Ethical Rim. *Professional Psychology: Research and Practice*, 44, 378-383.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A **Romániai Pszichológusok Kollégiuma**, a szabadalommal rendelkező **Pszichológusok Deontológiai Kódexe** (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően
- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záró felmérés	Esetelemzés	70%
	Év közbeni feladatok	Szemináriumi feladatok (etikai dilemmák gyűjtése)	30 %

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- A tantárgy elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása
- A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után. Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma

2021.09.15

Előadás felelőse

Dr Kotta Ibolya, adjunktus

Szeminárium felelőse

Dr Kotta Ibolya, adjunktus